

Ljubica Arsić

**TIGRASTIJA
OD TIGRA**

– Dopunjeno i prerađeno izdanje –

Laguna

Copyright © 2003, Ljubica Arsić

Copyright © 2009 ovog izdanja LAGUNA

BIBLIOTEKA
MERIDIJAN

Knjiga 18

Biću so na tvojoj koži,
ljuta i lekovita

– Ljubim te u rupicu.
– Važi.

SADRŽAJ

Kraj sveta	9
Tango bez nežnih reči	17
Vila Solarija	29
Mesec i vozovi	45
Plavuša s naslovne	49
Ovo je bajka u kojoj su živeli sin i majka.	61
Oči crne mace	75
Tigrastija od tigra.	85
Soba omladinca Mareka	97
Sendviči s lososom	101
U Napulju sada sija sunce	113
Letovanje	121
Saloma	139
Ogledalo i u njemu krovovi grada	153
Veštačka noć	163
Imena koja dajemo telu	173
Prelep si	183
O autorki	197

KRAJ SVETA

U jednom prečanskom dvorištu, ispod starog duda čija je senka na kući malo prelazila preko obrisa vlažne mrlje zida, kokoške su kljuckale prezrele dudinje i razgovarale o kraju sveta.

Kokoška ričkastog perja našušorenog oko guše u koketnu kragnu pokazala je kljunom prema dnu salaša i krivudavoj ogradi od šiblja sa sklepanom kapijom kraj koje je dremao pas na lancu. Tamo je kraj sveta kojem niko ne sme da se približi.

Najstarija kokoška obilazila je plehanu posudu s vodom, lako okrećući glavu prema svojim sestrama. Oči su joj bile neobično tamne, kao kod starica koje su se nagledale svačega. I ne samo da zna gde je kraj sveta već ga je lično videla došavši do potoka velikog kao more. Desilo se to davno kad je bila mlada, željna avantura.

Tek izlegli pilići, čija su tela ličila na jaje iz kojeg su postali, tvrdili su da je svet sličan jajetu, pa prema tome bez kraja.

Pored njih šepurilo se nekoliko gusaka. Iako ni sa kim nisu razgovarale, volele su sve da čuju, hodom ističući svoje plemenito poreklo od protinog gusana

posluženog crkvenim velikodostojnicima na jednom slavskom ručku.

Sve je to pažljivo slušao tek stasali petlić nabujale zaja-purene kreste. Gazda i gazdarica su se nekuda odvozili sjajnocrnim fijakerom s molovanim ružama. Petlić je video konje kako se repovima brane od muva, točkove koji odskaču preko kamenja upadajući u rupe dok se kola smanjuju i nestaju na dnu puta. Jednom ih je pratio do poslednjih kuća, zaustavivši se pred mrkom ravnicom koja se kod jedva vidljive topole spajala s nebom. Ali ne možemo verovati samo u stvari koje vidimo!

Petlić nije bio zadovoljan razgovorom o onome što se vidi jer su sitost i blago podnevno sunce, titrajući po krošnji duda, probudili u njemu misao o beskrajnosti svega onoga što se ne saznaje očima.

Pronašavši u polomljenom plotu prolaz zaklonjen lišćem, provukao se do dvorišta susetke Eržike, riđokose Mađarice, koja je šila na mašini i pevala čardaše dok su njene bele koke kljucale gliste i crviće oko hortenzija.

Gazdarica Eržika imala je samo bele koke. Bele kao sneg među ružičastim i bujnim hortenzijama, koje su se posle kiše stresale kao da su im latice od perja. Dvorište joj je bilo puno tajnih zelenih prolaza između šimšira i vlažnih zaklona s rastresitom zemljom. Ali njega je najviše privlačila jedna mlada kokoška Sepi, što znači Lepojka, uvek izdvojena od ostalih, snenog pogleda i nesigurnih kretnji, maznog uvijanja vratom kada bi se petlić pojавio i prilazio joj, gledajući je pravo u oči.

Zajedno su posmatrali kap na vrhu lista u kojoj je zrak sunca slikao nestvarne predele: vijugave, vetrovite staze po poljanama sa iždžikljalom travom, stabla dunja, ptice

u letu. Ona bi mu spustila glavu na krilo osluškujući srce koje je tuklo u ritmu čardaša. Zatim bi mu sa pernatih revera otresala finu žutu, ravničarsku prašinu.

Koža na nožicama bila joj je nešto crvenija nego kod ostalih kokošaka, podsećala ga je na visoko zašnirane čizme njene gazdarice Eržike. Eržika je po ceo dan premeštala saksije cveća sa sunca u hlad i iz hладa na sunce, šila je i belu posteljinu koju je posle prala u koritu i rasprostirala po žici da se suši. Kada joj je dolazio neki muškarac, ulazeći u kuću da ga niko ne vidi, ona je zatvarala prozore i navlačila zavese. Kućom i dvorištem bi usred dana iznenada zavladala mukla tišina u kojoj su se oglašavali vетар, svirnuvši kroz šupljinu crepa, ili zvonik koji je s neba mogao da prati i odbrojava svačije korake.

Nemirna krv mladog petla zapamtila je mnoga dvorišta. Neka suva i osunčana, s raskoljenim buretom pored oluka, ona druga severna i uvek vlažna, s barama koje se preko leta pretvaraju u ostrvca prekrivena mahovinom, s pegavom memlom izvirelom iz temelja kuće.

U jednom je video ljude kako teškim drvenim kuglama gađaju čunjeve poređane duž crte. Pri udaru kugle, svi su vikali i glasno odbrojavali pogotke. Retko je kugla uspevala da poruši sve grenadire na crtih, češće se samo primicala blizu, namerno zaustavljana nevidljivom rukom. Zatim bi prekinuli kuglanje i tih razgovarali o hapšenju dvojice Srba, o tome zna celo Pančevo, kako su lađom sprovedeni do Bazijaša, a odatle vozom za Budimpeštu. Teretio ih je urotnički sastanak u Beogradu i audijencija kod kneza Mihaila.

Debeljuškasti čovek, koji se kuglao u košulji podvrnutih rukava, govorio je o Srbima i njihovoj istoriji sličnoj

zidanju grada koji je vila preko noći rušila. Takva je ta njihova sudbina. Lepo kaže grčki učitelj Tukidid. Ravnom sebi se ne predaj, a jačem se pristojno približi, rekao je debeljko i bacio kuglu.

Petlić je kroz prozor zamračene sobe čuo i grozničavo buncanje đaka Vase Dolovačkog, kome se u glavi prekrivenoj vlažnim oblogama od rakije i pri visokoj temperaturi priviđao čas geografije. No, dakle, glavni grad Srbije i prestonička Srbija. Počnите iz početka, učeniče, jer ste dobili slabu kad ste govorili o Srbiji. Dabome, sednica za opomene već sedi na granici i raspravlja. Vojskovođe čekaju pa da odmah započnu bitku. Učeniče Dolovački, sedi pored topa jer si ti sada artiljerac koji treba da brani granicu. Iz matematike si loš ali umeš da na vratilu napraviš dvadeset sklekova, što ti kao vojniku i treba. No, Vaso, kukavni sine, samo napred, odbrani majčicu Srbiju, jer ćeš tako moći da popraviš slabu ocenu. U stvari, gde je ta Srbija? Gde li je? Sasvim je sigurno da negde postoji, ali je ja ne nalazim. Gospodine profesore, ne nalazim Srbiju, kako da je branim? Dabome da je ne nalaziš, magarče, jer nisi tušem naznačio granice i sad se ne vidi gde počinje Srbija. Vojska stoji na granici i ne sme da je prekorači jer se boji da ne zgazi u tuš pre nego što se osuši.

Kokoški Sepi svidale su se njegove priče o tajnama sveta, koje joj je doneo iz drugih dvorišta, dodajući uzbudljive detalje. Borbu s mačkom ili susret s Đulom, petlom razbojnikom bez oka, koga su se plašili mnogo jači i ratoborniji od njega i kome je on, tek petlić, jednom preprečio put. Ona mu je bezuslovno verovala naiynošću čistih stvorenja, gledajući netremice snenim očima od kojih mu je zastajao dah i koje su ga gonile da bolje upozna svet i pronikne u njegovu suštinu.

Kako si hrabar, šaputala je uplašeno se pribijajući uz njega dok je on ponosno izvlačio šiju i nežno širio krila.

Dodirivali su se kljunovima plaho i kao usput, a onda su ti dodiri postajali sve duži, budeći u njemu strast koju je upoznao s praga odškrinutih vrata Eržikine kuće.

Ležala je na otomanu bela, obgrlivši jastuke sa trukovanim bulkama. Velika muška ruka ju je milovala, spuštajući se do šnira na crvenim cipelama koje jedino nije bila skinula, sve drugo je ležalo na podu kao neuredno, meko gnezdo. Ruka bi se brzo popela do pazuha da pomiluje riđe maljice, paperjaste kao kod vrlo mladih koka i kožu napetu kao pretesna haljina. Ali ono što je bila prava Eržika ipak je ostalo na podu, među odećom po kojoj ju je prepoznavao. Ono telo prislonjeno uza zid, na šta ga je u stvari podsećalo? Na svetlucavi ostatak mraza i snega koji se ispod ogolele krošnje u dvorištu poslednji otapa, s bojažljivim izdancima trave koji štrče iz beline.

Dugo je pri povratku stajao kod polomljenog plota, boreći se s navalom krvi od koje je pao u neku nesvesticu, gubeći svaku predstavu o proticanju vremena. Iz zanesenosti se probudio odjednom i u poslednjem trenutku, kada je dan ustupao mesto noći, plašeći se mraka u kojem se nesigurno kretao.

U kokošnjcu je bilo mirno, svi su već uveliko spavali. Glave zavučene pod krilo trgle su se i zadrhtale kad je mesec projurio da ščepa neki samotni oblak. Petlić se ušunjao polako da nikog ne probudi i došao do svog mesta prepstivši se luckastim snovima. Mladi prpošni pevci obučeni u graničare vode rat protiv naoštrenih satar. Bolno sećanje na oca, koje polako bledi, na njegovu tihu i nemametljivu mudrost koja je završila u masnoj

supi. Zatim slika njegove drage pognutog kljuna, kako ide s njim na kraj sveta u crvenim, visoko zašniranim čizmicama.

A nebo je bilo vedro i prepuno zvezda. U tamnini starog duda sijalo je i dvorišno sazvežđe iz kojeg bi se otkinula poneka zvezdica i pala, tupo pljesnuvši o zemlju.

Petlić nikako nije mogao da zaspi pa je izašao pred kokošinjac. Sam u noći, usred pustog dvorišta s okamenjenim merdevinama i korpom za babure okačenom o kuku, s nategačom zaboravljenom na podrumskom stepeniku i razgaženim cipelama nemarno izuvenim pored kofe. Ličio je na utvaru. Iako je put znao napamet, hodao je oprezno prepoznajući prepreke, kamen koji treba zabići i potom se popeti na malu zaravan koja se pri kraju blago sužava, preskočiti krhotine glinenog lonca za kiselo mleko, pobacane po stazi da bi se, za kišnih dana, premostilo blato.

Odmah je ugledao Sepi, koja ga je, predosećajući da će on iznenada doći, čekala pored žbuna hortenzija. Gazdaričin prozor je bio širom otvoren i jarko osvetljen. Srebrna mama u tegli ostavljenoj na drvenom ispustu bockala je višnje do koštice. Eržika se svađala sa svojim muškarcem mašući mu rukom ispred lica. Ti, srpsko pokvareno, našlo drugo. Ti više ne voli Eržiku. Ja bez tebe nemam živeti, ja seklo vene.

Istrčali su u dvorište, prvo muškarac a onda Eržika, koja ga je vukla za rukav i molila da ostane. On se otimaо grubо je gurajući od sebe. A ne. Ja ne seklo meni vene, ja tebi iseklo ona stvar da ne budeš ni moj, ni njihov, ni ničiji.

Poslednje što je petlić video na ovom svetu bila je jaka muška ruka koja ga je ščepala za gušu vičući na Eržiku.

Ako mi se samo približiš, zavrnuću ti šiju evo ovako. Ruka je potom bacila mlitavo pernato telo prema žbunu hortenzija odakle je prhnulo nešto belo, drhtavo noćno priviđenje s krilcima od svetlucavog paperja koje se razbežalo po tami.

Pozdravivši se sa prestrašenom Sepi što se šćućurila ispod žbuna, duša mladog petla je letela, laka poput ispražnjene čaure, ka drugim svetovima obasjanim svetlošću velikog nebeskog prozora, svetlošću koja nikad ne prestaje i koja će trajati do svršetka sveta. Zaustavila se kod rajskega duda, ispod velike i guste krošnje, utočišta mnogih kokošjih duša. One su, na trenutak prekinuvši kljucanje, pogledale u pridošlicu setivši se onog zemaljskog zraka koji usred noći iznenada nemirno sevne u mračnom kokošnjcu.